

Sygn. akt. IV Ka 1041/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Stanisław Jabłoński

Protokolant Jowita Sierańska

po rozpoznaniu w dniach 7 grudnia 2017r. 18 stycznia 2018r. i 28 lutego 2018r.

sprawy **K. S.**

syna W. i R. z domu H.

urodzonego (...) w miejscowości R.

obwinionego z art. 86 § 1 k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzebnicy

z dnia 29 maja 2017 r. sygn. akt II W 870/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych oraz wymierza mu opłatę w kwocie 30 złotych za II instancję.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Trzebnicy wyrokiem z dnia 29 maja 2017 r. uznał obwinionego K. S. za winnego, tego, że w dniu 15 czerwca 2016r około godz. 21.00 w Ż. na ul. (...) jadąc i kierując samochodem m-ki B. stracił panowanie nad pojazdem, w wyniku czego doszło do zderzenia z zaparkowanym pojazdem m-ki F. (...) o nr. rej. (...), w którym przebywał J. S., tj. czynu z art. 86 § 1 kw i za to na podstawie art. 86 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 200 (dwieście) złotych oraz na podstawie art. 118 § 1 k.p.w. i art. 627 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. i art. 3 ust 1 w zw. z art. 21 pkt 2 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 100 złotych oraz opłatę w kwocie 30 złotych.

Od powyższego wyroku apelacje wywiódł obrońca obwinionego, zarzucając

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uznania K. S. winnym zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że w dniu 15 czerwca 2016r. około godz. 21:00 w Ż. na ul. (...) jadąc i kierując samochodem m-ki B. stracił panowanie nad pojazdem, w wyniku czego doszło do zderzenia z zaparkowanym pojazdem m-ki F. (...) o nr rej. (...), w którym przebywał J. S. - gdzie obwiniony nie

dopuszczył się zarzucanego mu czynu i z zebranego w sprawie materiału dowodowego okoliczność taka nie wynika, a który to błąd miał wpływ na treść orzeczenia,

2. obrazę prawa procesowego, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. art. 8 k.p.w., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. mającą bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegającą na:

a) rozstrzygnięciu nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionego;

b) na dokonaniu oceny zgromadzonego w sprawie (w tym zeznań przesłuchanych w sprawie świadków) z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów (konsekwencją czego były błędne ustalenia stanu faktycznego);

c) na poczynieniu ustaleń faktycznych sprzecznie z dowodami powołanymi za podstawę tych ustaleń;

obrazę prawa procesowego, tj. zarówno art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. jak i art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. mającą bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego wyroku, albowiem pomimo istnienia negatywnych przesłanek procesowych wynikających z naruszonych przepisów Sąd I instancji nie umorzył postępowania w niniejszej sprawie, albowiem sama tylko okoliczność korzystania z pojazdu przez daną osobą nie wyczerpuje znamion wykroczenia, a jeśli nawet zarzucany czyn zaistniał i nawet czysto hipotetycznie pojazd należący do matki obwinionego R. S. uczestniczył w opisanym zdarzeniu, to pojazdem tym z całą pewnością nie kierował obwiniony, brak jest bowiem jakichkolwiek dowodów na tą okoliczność,

3. obrazę prawa materialnego art. 1 § 1 k.w. i § 2 k.w. polegającą na skazaniu obwinionego za czyn z art. 86 § 1 k.w., pomimo iż obwiniony nie popełnił czynu społecznie szkodliwego, zabronionego przez ustawę, jak też że nie można obwinionemu przypisać winy w czasie opisywanego przez świadka J. S. zdarzenia, albowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika w żaden sposób, że obwiniony kierował pojazdem marki B. w dniu 15.06.2017r. o godz. 21:00 w Ż..

Obrońca obwinionego podnosząc te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie obwinionego K. S. od zarzutu popełnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w.,

ewentualnie w przypadku nie podzielenia przez Sąd II instancji zarzutów obwinionego, o wydanie orzeczenia w trybie art. 440 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w., albowiem utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe w świetle okoliczności niniejszej sprawy, tj. że brak jest jakichkolwiek dowodów, że to właśnie obwiniony K. S. w dniu 15.06.2017r. o godz. 21:00 kierował pojazdem marki B. w Ż. o godzinie 21:00 i stracił panowanie nad tym pojazdem, po czym doszło zderzenia z pojazdem F. (...),

2. przesłuchanie na rozprawie obwinionego K. S., w celu złożenia dodatkowych wyjaśnień w sprawie,

3. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania według norm przepisanych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy obwinionego nie jest zasadna.

Dokonując oceny zasadności zapadłego orzeczenia dotyczącego prawnokarnej odpowiedzialności obwinionego należy na wstępie zauważyć , że obrońca obwinionego w złożonym środku

odwoławczym podniósł zarzuty, które nie powinny – co oczywiste i ugruntowane w doktrynie i orzecznictwie sądów – wzajemnie się wykluczać. Podnoszenie przez skarżącego zarzutu obrazy prawa materialnego w sytuacji, gdy obrońca zarzuca zarówno obrazę prawa procesowego i błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku jest wadliwy. Zarzut obrazy prawa materialnego może być podniesiony przez stronę jedynie w sytuacji gdy nie są kwestionowane poczynione przez sąd meriti ustalenia faktyczne co nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Także zarzut obrońcy dotyczący obrazy prawa materialnego nie jest konsekwentny, gdyż obrońca z jednej strony podnosi brak społecznej szkodliwości czynu, a z drugiej strony brak winy. Mimo tej niedoskonałości w formułowaniu zarzutów apelacyjnych należy po analizie złożonego środka odwoławczego stwierdzić, że apelujący kwestionuje ustalenie sądu dotyczące przyjęcia, że to obwiniony w krytycznym czasie kierował pojazdem m-ki B. i stracił panowanie nad pojazdem, w wyniku czego doszło do zderzenia z zaparkowanym pojazdem m-ki F. (...) o nr. rej. (...).

Obrońca obwinionego kwestionując to ustalenie sądu zarzucił obrazę prawa procesowego, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. art. 8 k.p.w., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. jak i art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w., które to uchybienie miało wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

Odnosząc się do podniesionych zarzutów Sąd Okręgowy zauważył, że bezzasadne jest powołanie się przez obrońcę obwinionego na obrazę przez Sąd Rejonowy prawa procesowego, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. art. 8 k.p.w., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. jak i art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w., Wnikliwa analiza akt sprawy oraz motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia, wskazuje jednoznacznie, że Sąd a quo uwzględnił przy wyrokowaniu całokształt materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie głównej, mając na uwadze okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego. Następnie dokonał poprawnej oceny dowodów, a stanowisko swoje uargumentował w sposób należyty, wskazując którym konkretnie dowodom dał wiarę i dlaczego, a którym wiary tej odmówił. Wywody Sądu Rejonowego w tym zakresie są jasne i przekonujące; poczynione ustalenia logicznie wypływają z całokształtu zgromadzonego w toku procesu materiału, natomiast przeprowadzona ocena dowodów uwzględnia zarówno wskazania wiedzy, jak i zasady doświadczenia życiowego. W konsekwencji prawidłowego procedowania Sądu I instancji, ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku pozostają pod ochroną art. 7 k.p.k. i nie mogą stanowić przedmiotu skutecznego zarzutu, o którym mowa w art. 438 pkt 3 k.p.k.

Z uwagi na fakt, że podniesiony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych ma charakter wtórny względem wskazywanej przez skarżącą obrazy prawa procesowego, w pierwszej kolejności należało zbadać prawidłowość zaskarżonego wyroku pod kątem poszczególnych reguł procedowania.

Szczegółową ocenę zasadności apelacji rozpocząć trzeba od odnotowania wadliwej konstrukcji zarzutu sformułowanego przez obrońcę obwinionego K. S.. Nie jest bowiem możliwe jednoczesne powołanie się na fakt, że Sąd I instancji kształtował swe przekonanie wbrew zasadzie swobodnej oceny dowodów statuowanej w art. 7 k.p.k. oraz wskazanie, że Sąd ten nie rozstrzygnął powstałych wątpliwości w sposób nakazany normą art. 5 § 2 k.p.k. Ugruntowane w tej materii orzecznictwo jednolicie wskazuje, że przytoczone wyżej przepisy mają charakter rozłączny, a zatem zastosowanie art. 5 § 2 k.p.k. możliwe jest jedynie wówczas, gdy mimo przeprowadzenia wszystkich możliwych dowodów oraz dokonania ich oceny spełniającej wymogi określone w art. 7 k.p.k., pozostaną wątpliwości sądu, których nie da się wyeliminować (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2012 roku, sygn. akt II KK 141/11, Biul.PK 2012/3/8, LEX: 1212343). W judykaturze podnosi się nadto, że naruszenia zasady in dubio pro reo (art. 5 § 2 k.p.k.) jest możliwe

tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych lub wykładni prawa i wobec niemożności ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Tak więc, gdy pewne ustalenia faktyczne zależne są od np. dania wiary lub odmówienia jej wyjaśnieniom obwinionego, nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo, a ewentualne zastrzeżenia co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów rozstrzygane mogą być jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobody ocen wynikającej z treści art. 7 k.p.k. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2002 r., sygn. akt V KKN 221/01, Prok.i Pr.-wkł. 2003/11/5). Skoro zatem Sąd Rejonowy nie powziął w rozpoznawanej sprawie niedających się usunąć wątpliwości, zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. jest bezprzedmiotowy.

Chybione jest również powołanie się w apelacji obrońcy na obrazę art. 4 k.p.k. Przepis ten nie może stanowić podstawy apelacji, bowiem statuuje on jedynie tzw. dyrektywę ogólną postępowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. akt II Aka 181/13, LEX nr 1356730). Przedmiotem uchybień, zarzucanych w skardze apelacyjnej, mogą zaś być tylko konkretne normy nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w określonej sytuacji procesowej (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2002 r., sygn. akt V KKN 90/01, LEX nr 53913). Podkreślić należy, że co prawda skarżący powiązał w analizowanym zarzucie art. 4 k.p.k. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., jednakże treść zarzucanego uchybienia i jego uzasadnienie nie daje podstawy do odwołania się do dyspozycji ostatniego z wymienionych wyżej przepisów. Unormowanie art. 410 k.p.k. określa bowiem podstawę wyroku, którą stanowić może jedynie całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Obraza tego przepisu zachodzi jednak wyłącznie w sytuacji, gdy wyrok oparty został na dowodach, których nie przeprowadzono (czy to bezpośrednio, czy pośrednio) w toku przewodu sądowego w trybie przepisów regulujących postępowanie dowodowe przed sądem, albo gdy podstawa faktyczna wyroku pomija w ogóle część tak ujawnionych dowodów. Przepis ten nie wymaga zaś, aby orzeczenie zapadło na podstawie wykluczających się dowodów, bo jest to oczywiście niemożliwe. Nie uchybiając brzmieniu art. 410 k.p.k., sąd ma prawo oprzeć się na jednych dowodach, a przy ustaleniu stanu faktycznego pominąć inne, jeśli ich treść jest rozbieżna. W takiej sytuacji istota rozstrzygania polega na daniu priorytetu niektórym dowodom. Wówczas, gdy w następstwie oceny dowodów Sąd przyjmuje za podstawę ustaleń faktycznych tylko niektóre z nich, nie dochodzi do naruszenia art. 410 k.p.k. W konsekwencji nie stanowi obrazy tego przepisu wyciągnięcie przez Sąd wniosków odmiennych, niż postuluje to strona, na podstawie poszczególnych okoliczności, które zostały ujawnione w toku rozprawy. Uwzględniając przedstawioną wyżej wykładnię dyskutowanej regulacji, Sąd Okręgowy zważył, mając na uwadze treść apelacji, że obrońca obwinionego w istocie kwestionuje ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd a quo. Wywiedziona przez skarżącego argumentacja sprowadza się bowiem do wyeksponowania dowodów przeciwnych do tych, które Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne, czyniąc je podstawą swoich ustaleń. Zasadność twierdzeń na poparcie stanowiska skarżącego należało zatem poddać badaniu przez pryzmat art. 7 k.p.k., lecz nie art. 410 k.p.k.

Przechodząc do oceny zaistnienia obrazy art. 7 k.p.k., Sąd Okręgowy ponownie stwierdza, że Sąd I instancji poczynił na podstawie pozyskanych dowodów trafne ustalenia faktyczne, wskazując którym konkretnie dowodom, w jakim zakresie i dlaczego dał wiarę, a także dlaczego innym wiary tej odmówił. Przeprowadzona przez Sąd meriti ocena materiału dowodowego przyjętego za podstawę wydanego wyroku jest prawidłowa, nie wykazuje błędów natury faktycznej, uwzględnia wskazania wiedzy, reguły logicznego rozumowania oraz zasady doświadczenia życiowego. Dokonana została przy tym po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności ujawnionych podczas przewodu sądowego i jako taka pozostaje pod pełną ochroną przepisu art.

7 k.p.k. Sąd Odwoławczy uznał nadto, że zgromadzony materiał dowodowy daje wystarczające podstawy do tego, by przypisać obwinionemu winę i sprawstwo co zarzuczonego mu wykroczenia.

Przede wszystkim Sąd meriti w sposób prawidłowy zrekonstruował stan faktyczny w sprawie. Opis wydarzeń z dnia 15 czerwca 2016 r. nie stanowi efektu dowolnej oceny materiału zawartego w aktach, lecz znajduje oparcie w przeprowadzonych dowodach. w tym na zeznaniach P. G. oraz zeznaniach świadka M. W. / k. 81 akt /, która z uwagi na upływ czasu nie potrafiła wprawdzie dokładnie zrelacjonować przebiegu czynności z jej udziałem, lecz podtrzymała treść notatki z k 3 akt . Z notatki tej wynika, że właścicielka pojazdu B. nr rej (...) R. S. wskazała, że krytycznego dnia pojazdem kierował obwiniony. Powyżsi świadkowie, jako osoby w żaden sposób nie zainteresowane przebiegiem postępowania nie miały interesu w składaniu określonej treści zeznań, w istocie niekorzystnych dla obwinionego.

Podkreślić należy, że w świetle zeznań tychże świadków słusznie sąd meriti nie oparł ustaleń na zeznaniach osób związanych emocjonalnie i rodzinnie z obwinionym.

Sąd Odwoławczy akceptuje zatem przyjęte przez Sąd Rejonowy stanowisko, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zeznania wyżej wskazanych świadków a to głównie pokrzywdzonego i funkcjonariuszy policji, pozwalają na jednoznaczne ustalenie sprawstwa obwinionego K. S. w stosunku do przypisanego mu czynu.

Sąd Okręgowy uznał też, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kary jest również prawidłowe i nie wymaga korekty. Wymiar orzeczonej względem obwinionego kary jest trafny i nie nosi cech rażącej surowości. Sąd odwoławczy podziela stanowisko Sądu I instancji, że orzeczona kara pozostaje adekwatna do charakteru przypisanego czynu, sytuacji rodzinnej i majątkowej K. S., stanowiąc właściwą represję natury ekonomicznej .

W tym stanie rzeczy, nie znajdując żadnych podstaw dla uwzględnienia zarzutów podniesionych w apelacji, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 50 złotych i wymierzył opłatę za II Instancję w kwocie 30 złotych.